

влади і, насамперед, держави, яка регулює відносини інтелектуальної власності.

Наступним проявом економічної влади є фінансова влада. Її інститутами є гроші, права власності, фінанси, заощадження та нагромадження, бюджет, фінансові трансакції (кредитування, інвестування, страхування) та ін. Сьогодні, у відповідності із завданнями модернізації економіки України, важливим є досягнення взаємоузгодженості феноменів грошей та фінансів, способів їх мобілізації, розташування та спрямування, структуризації прав власності, фінансових організацій, фінансових трансакцій та їх інструментів, специфікації доходів та ризиків тощо [4, с. 246]. На нашу думку, для України надзвичайно актуальним є зміцнення державних фінансів, які б забезпечували потреби суспільного відтворення в умовах модернізації економіки, формування інтелектуального капіталу та високі соціальні стандарти життя українського народу. Важливим є інтеграція зусиль центральної фінансової влади з фінансовим та промисловим капіталом, підвищення ефективності і соціалізації діяльності фінансово-промислових груп.

Глибокого аналізу потребує такий вид економічної влади як корпоративна влада. Значення цього виду економічної влади сьогодні підвищується, поскільки відбуваються глибокі інституційні зміни в самій корпорації, рух до корпоративної економіки, покладання на корпорацію завдань інноваційного розвитку. В Україні корпоратизація ототожнюється з олігархізацією, що підриває прогресивне значення корпорації як форми поєднання інтересів і соціалізації виробництва. Тому нагальним завданням є удосконалення корпоративної власності і корпоративної системи управління, підвищення ефективності функціонування акціонерних компаній, перетворення їх на ефективних власників. В Україні надзвичайно актуальним є демократизація корпоративної власності та її соціалізація.

Особливим видом сучасної економічної влади є державна. Йдеться про здійснення державою тих економічних функцій, які випливають із загальнонаціональних інтересів і забезпечення потреб прогресивного розвитку всього суспільного виробництва. Матеріальною основою цього виду економічної влади є державна власність та державні фінанси. Сьогодні немає однозначних поглядів на широту владних функцій держави. Досить поширеною є концепція ліберальної моделі економічної системи, в якій економічна роль держави подається у вигляді “ночного сторожа”. Думається, що прихильники цієї моделі залишилися в розумінні соціально-економічного прогресу на рівні 17-18 століття, періоду панування дрібного товарного виробництва. Сучасне високотехнологічне виробництво є як наукоємним, так і інвестиційно масштабним. Організація науки, освіти, інноваційного виробництва, досягнення сталого розвитку потребують значної концентрації як фінансових, так і матеріальних ресурсів. За таких умов держава починає виконувати роль економічного центру, здійснюючи необхідні владні функції в інтересах всього суспільства і погоджуючи економічні інтереси всіх суб’єктів економічної влади.

Використана література:

1. Панченко І. Quo vadistis? Казус “української приватизації” / І. Панченко // Економіка України. – 2012. – № 2. – С. 46-58.
2. Радченко В. В. Первісне нагромадження та власність в трансформаційній економіці України / А. А. Радченко // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія № 18. Економіка і право : зб. наукових праць. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. – № 6. – 179 с.
3. Чухно А. А. Модернізація економіки та економічна теорія / А. А. Чухно // Економіка України. – 2012. – С. 4-12.
4. Якубенко В. Д. Власність, економічна влада та управління : навч. посіб. / В. Д. Якубенко. – К. : КНЕУ, 2011. – 373 с.

Аннотація

В статье исследуется взаимосвязь отношений собственности и экономической власти, направления и особенности утверждения экономической власти в Украине.

Annotation

The article examines the relationship of ownership relations and economic power lines and features strengthening economic governance in Ukraine.

УДК 37.014.5

Унінець І. М.

ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Освіта належить до найважливіших напрямків державної політики України. Держава виходить з того, що освіта – це стратегічний ресурс соціально-економічного, культурного і духовного розвитку суспільства, поліпшення добробуту людей, забезпечення національних інтересів, зміцнення міжнародного авторитету й формування позитивного іміджу нашої держави, створення умов для самореалізації кожної особистості [1].

З огляду на визначені пріоритети найважливішим для держави є виховання людини інноваційного типу мислення та культури, проектування акмеологічного освітнього простору з урахуванням інноваційного розвитку освіти, запитів особистості, потреб суспільства і держави. Якісна освіта є необхідною умовою забезпечення сталого демократичного розвитку суспільства, консолідації усіх його

інституцій, гуманізації суспільно-економічних відносин, формування нових життєвих орієнтирів особистості.

Вивченню проблем підвищення якості підготовки фахівців економічного спрямування присвятили свої дослідження багато науковців, серед яких: Л. Нечуговська, М. Згуровський, Ю. Бурцева, С. Лісова, Ю. Притика та ін. Однак, слід відмітити, що зміст представлених праць вище зазначених науковців з досліджуваної проблематики розкривав часткові та загальні проблеми як впровадження стандартів Болонського процесу в системі вищої школи, так і висвітлював окремі шляхи підвищення якості підготовки фахівців в системі вищої школи. Однак, ряд питань так і залишилися поза увагою вчених [2].

Проблеми адаптації вищої освіти України до європейських стандартів і принципів розглядаються багатьма зарубіжними і вітчизняними авторами, серед яких В. Бех, В. Байденко, Ю. Гапон, А. Греков, О. Козаченко, Ю. Малиновський, С. Ніколаєнко, І. Оніщенко, В. Орлов, З. Тимошенко, Б. Чижевський та ін. Процес входження вищої освіти України в освітній та науковий простір Європи, здійснення модернізації освітньої діяльності у контексті відповідних інтеграційних вимог, серед яких обов'язковими вважаються наявність внутрішніх та зовнішніх державних і громадських систем контролю за якістю освіти вивчають також В. Бебик, Я. Болюбаш, В. Грубінко, В. Кремень, К. Левківський, М. Степко та ін.

Завдання дослідження полягає в аналізі проблем підвищення ефективності освіти в Україні.

Стан сучасної економічної освіти в Україні зумовлений: необхідністю переходу до нових засад формування та розвитку економічних знань, які базуються на історико-культурних і духовно-моральних традиціях українського народу, орієнтовані на поглиблений аналіз економічних процесів, що сприяють формуванню основ соціально орієнтованої економіки; формуванням сучасних економічних поглядів у майбутніх економістів, що сприятиме розвитку гуманізації та соціалізації суспільних процесів, національній самоідентифікації, спрямуванню економічної діяльності на підвищення рівня життя і добробуту українського народу; інтеграцією процесів навчання і виховання як складових освіти, що створюють духовно-моральні засади для формування сучасного світогляду фахівців економічного спрямування.

Розбудова національної системи освіти в умовах становлення України як самостійної незалежної держави з урахуванням кардинальних змін в усіх сферах суспільного життя, історичних викликів ХХІ століття вимагає критичного осмислення досягнутого і зосередження зусиль та ресурсів на вирішенні найбільш гострих проблем, які стримують розвиток освітньої галузі, не дають можливості забезпечити нову якість освіти, адекватну нинішній історичній епосі [1].

Серед цих проблем:

- недостатня відповідність освітніх послуг вимогам суспільства, запитам особистості, потребам ринку праці;
- обмеженість доступу до якісної освіти окремих категорій населення (сільські діти, особи з особливими освітніми потребами, обдарована учнівська молодь, діти мігрантів);
- відсутність цілісної системи виховання, фізичного, морального і духовного розвитку і соціалізації дітей та молоді;
- падіння суспільної моралі, що призвело до бездуховності, низької культури поведінки частини учнівської та студентської молоді;
- недосконалість змісту освіти: державних стандартів освіти, навчальних планів, програм та підручників;
- низький рівень забезпечення навчальних закладів якісними підручниками;
- недостатня зорієнтованість структури і змісту професійно-технічної, вищої та післядипломної освіти на потреби ринку праці та сучасні економічні виклики;
- невідпрацьованість ефективної системи працевлаштування випускників ВНЗ, їх професійного супроводу, виплати грошової допомоги фахівцям педагогічної галузі;
- недостатній розвиток мережі дошкільних навчальних закладів;
- недосконалість системи національного моніторингу та оцінювання якості освіти;
- повільне здійснення гуманізації, екологізації та інформатизації системи освіти, впровадження у навчально-виховний процес інноваційних та інформаційно-комунікаційних технологій;
- недостатній рівень соціально-правового захисту учасників навчально-виховного процесу, відсутність цілісної системи соціально-економічних стимулів у педагогічних і науково-педагогічних працівників;
- низький рівень фінансово-економічного, матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення навчальних закладів; слабка мотивація суспільства та бізнесу до інвестування в освіту;
- наявність у системі освіти фактів корупції, неефективного використання фінансових і матеріальних ресурсів, “розбазарювання” приміщень навчальних закладів;
- відсутність систем мотивацій, стимулювання інноваційної діяльності в системі освіти та нівелювання ризиків негативних наслідків зазначеної діяльності;
- неефективність управління системою та закладами освіти, недостатній розвиток самоврядування навчальних закладів, залучення до управління громадських інституцій, роботодавців та інших користувачів освітніх послуг.

Труднощі перебудовного періоду, процеси певної соціально-економічної нестабільності, екологічні проблеми спричиняють певні ризики, які можуть ускладнити реалізацію цілей і завдань Національної стратегії розвитку освіти [1]. Серед них:

- нестабільність економіки, обмеженість ресурсів для забезпечення системної реалізації усіх завдань і заходів, передбачених стратегією;
- розшарування суспільства за матеріальним становищем сімей;
- негативний вплив ускладненої демографічної ситуації;
- несприйняття частиною суспільства запропонованих реформ;
- неготовність певної частини освітян до інноваційної діяльності;
- недостатня підготовленість органів управління освітою до комплексного вирішення нових завдань, до координації діяльності усіх служб і інституцій.

Отже, модернізація і розвиток освіти та науки повинні набути випереджального неперервного характеру, гнучко реагувати на всі процеси, що відбуваються у світі й Україні. Підвищення якісного рівня освіти має бути спрямоване на забезпечення економічного зростання країни та вирішення соціальних проблем суспільства, необхідних для подальшого навчання і розвитку особистості. Якісна освіта є необхідною умовою забезпечення сталого демократичного розвитку суспільства.

Використана література:

1. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки.
2. <http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf>
3. Криво 'язюк І. В., Кривов 'язюк О. А. "Шляхи підвищення якості підготовки фахівців економічного спрямування в рамках Болонської конвенції" // Вісник СевНТУ : зб. наук. пр. – Вип. 127/2012. Серія: Педагогіка. – Севастополь, 2012.

Аннотація

Модернизация и развитие образования и науки должны приобрести опережающий непрерывный характер, гибко реагировать на все процессы, происходящие в мире и Украине. Повышение качественного уровня образования должно быть направлено на обеспечение экономического роста страны и решение социальных проблем общества, необходимых для дальнейшего обучения и развития личности. Качественное образование является необходимым условием обеспечения устойчивого демократического развития общества.

Annotation

Modernization and development of education and science must acquire advancing continuous, flexible to respond to all the processes occurring in the world and Ukraine. Improving the quality of education should be aimed at ensuring economic growth and solving social problems, necessary for further learning and personal development. Quality education is a prerequisite for sustainable democratic development of society.

УДК 378.016:[330.101:005.52]

Хом'яков Л. К.

ВПЛИВ СВІТОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ НА МЕТОДОЛОГІЮ МАКРОЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ

Значення макроекономічного аналізу для забезпечення надійного контролю з боку громадянського суспільства за станом і процесом розвитку економіки країни, для своєчасного виявлення нових можливостей зростання і загроз нових криз визнається усіма економістами, політиками і громадськими діячами цивілізованого Світу.

Макроаналіз давно перетворився на самостійну галузь економічної науки, із власним предметом дослідження і широко розвинутим інструментарієм. Ба більше: із своєю філософією і системою стандартів.

Предметом макроекономічного аналізу є система показників, що відображають стан і динаміку таких явищ, як розвиток суспільного продукту (ВВП) і національного доходу, тобто економічне зростання чи спад; динаміку загального рівня зайнятості, безробіття і цін; сукупні витрати (AS) і сукупні доходи (AD) народного господарства і його окремих секторів, зокрема, інвестиційні витрати, державні та інші агреговані витрати. [1, с. 1-3; 2, с. 2].

Але ця наука, зокрема, її предмет і методологія, розвивається і вшир і вглиб. Вшир – шляхом охоплення все більшої кількості об'єктів аналізу: країн, регіонів, галузей, соціальних груп з окремими економічними інтересами. Вглиб – шляхом розвитку методології макроекономічного аналізу.

Тут, перш за все, мається на увазі застосування нових методів дослідження, запозичених із арсеналу математики, інформаційних технологій, соціології, навіть журналістики.

Фундаментальним методологічним принципом макроекономічного аналізу залишається кількісна оцінка всіх явищ і процесів, що постали як об'єкт аналізу, у грошових одиницях, відсотках, балах тощо.